

14.2.2014

cor01

ПОПРАВКА

на позицията на Европейския парламент, приета на първо четене на 11 декември 2013 г. с оглед приемането на Регламент (ЕС) № .../2014 на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Инструмент за предприсъединителна помощ (ИПП II)
P7_TA-PROV(2013)0568
(COM(2011)0838 – C7-0491/2011 – 2011/0404(COD))

На основание член 216 от Правилника за дейността на Европейския парламент горепосочената позиция се поправя, както следва:

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № .../2014 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от

за създаване на Инструмент за предприсъединителна помощ (ИПП II)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,
като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 212, параграф 2 от него,
като взеха предвид предложението на Европейската комисия,
след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,
като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет¹,
като взеха предвид становището на Комитета на регионите²,
в съответствие с обикновената законодателна процедура³,

¹ ОВ С 11, 15.1.2013 г., стр.77.

² ОВ С 391, 18.12.2012 г., стр.110.

³ *Позиция на Европейския парламент от 11 декември 2013 г.*

като имат предвид, че:

- (1) В нейното съобщение от 29 юни 2011 г., *озаглавено* „Бюджет за стратегията „Европа 2020“, Комисията определя рамката за инструментите на Съюза за финансиране на външната дейност, включително Инструмента за предприсъединителна помощ (ИПП II).
- (2) Тъй като срокът на действие на Регламент (ЕО) № 1085/2006 на Съвета¹ изтече на 31 декември 2013 г. и с оглед да се постигне по-голяма ефективност на външната дейност на Съюза, следва да се поддържа рамка за планиране и предоставяне на външно подпомагане за периода от 2014 до 2020 г. Следва да продължи подкрепата за политиката на разширяване на Съюза посредством специален инструмент за финансиране на външната дейност. Във връзка с това следва да бъде *създаден* ИПП II.

¹ *Регламент (ЕО) № 1085/2006 на Съвета от 17 юли 2006 г. за създаване на Инструмент за предприсъединителна помощ (ИПП)* (ОВ L 210, 31.7.2006 г., стр. 82).

- (3) Член 49 от Договора за Европейския съюз (ДЕС) постановява, че всяка европейска държава, която поддържа ценностите за зачитане на човешкото достойнство, свобода, демокрация, равенство, правова държава и зачитане на правата на човека, **включително. правата на лицата, които принадлежат към малцинства**, може да поиска да членува в Съюза. Европейска държава, която е поискала да членува в Съюза, може да стане член едва когато е потвърдено, че отговаря на критериите за членство, установени на Европейския съвет през юни 1993 г. в Копенхаген („критериите от Копенхаген“), и при условие че присъединяването не надхвърля капацитета на Съюза за интегриране на новия член. Тези критерии са свързани със стабилността на институциите, гарантиращи демокрацията, правовата държава, правата на човека и зачитането и закрилата на малцинствата, **наличието на функционираща пазарна икономика, капацитета за справяне с конкурентния натиск и пазарните сили в рамките на Съюза** и способността за поемане както на правата, така и на задълженията по Договорите, **включително присъединяване към целите на политическия, икономическия и паричния съюз.**
- (4) **Стратегията за разширяването, основана на консолидиране, изпълнение на конкретни условия и комуникация, съчетана с капацитета на Съюза да интегрира нови членове, продължава да представлява основата за подновен консенсус за разширяването.** Процесът на присъединяване се основава на обективни критерии и на прилагането на принципа на равно третиране на всички **кандидати за членство, като всеки един се оценява според собствените му заслуги.** Напредъкът по пътя към присъединяването зависи от **спазването от всеки кандидат на ценностите на Съюза, както и от способността му** да предприеме необходимите реформи за хармонизиране на своята политическа, институционална, правна, административна и икономическа система с правилата, стандартите, политиките и практиките в Съюза.

- (5) *Процесът на разширяване укрепва мира, демокрацията и стабилността в Европа и дава възможност на Съюза да бъде в по-добра позиция, за да посрещне глобалните предизвикателства. Преобразяващата сила на процеса на разширяване поражда дълбоки политически и икономически реформи в обхванатите от процеса на разширяване държави и носи ползи за Съюза като цяло.*
- (6) Европейският съвет е дал статут на страни кандидатки на Исландия, Черна гора, бившата югославска република Македония, Турция **и Сърбия**. Той потвърди европейската перспектива *на Западните Балкани. Без да се засягат позициите относно статута или евентуалните бъдещи решения на Европейския съвет или на Съвета, тези, които се ползват от подобна европейска перспектива и на които не е даден статут на страни кандидатки, могат да се считат за потенциални страни кандидатки единствено за целите на настоящия регламент.* Финансовото подпомагане по настоящия регламент следва да се предоставя *на всички бенефициери,* посочени в приложение I.

(7) Подпомагането по настоящия регламент следва да се предоставя в съответствие с рамката за политиката на разширяване, определена от *Европейския съвет и Съвета, и като се отчита надлежно съобщението относно стратегията в областта на разширяването и докладите за напредъка, включени* в годишния пакет на Комисията в областта на разширяването, *както и съответните резолюции на Европейския парламент.* Подпомагането следва да *се предоставя също така в съответствие със споразуменията между Съюза и бенефициерите, посочени в приложение I, както и в съответствие с* Европейските партньорства *и* Партньорствата за присъединяване. Подпомагането следва да се съсредоточи главно върху *избрани* области на политиката, които ще помогнат на *бенефициерите, посочени приложение I,* да укрепят демократичните институции и правовата държава, да реформират съдебната власт и публичната администрация, да зачитат основните права и да насърчават равенството между половете, *толерантността, социалното приобщаване и недискриминацията.* *Чрез подпомагането следва да продължи да бъде оказвана подкрепа за техните усилия за развитие на регионалното, макрорегионалното и трансграничното сътрудничество, както и за териториално развитие, включително посредством изпълнението на макрорегионалните стратегии на Съюза.* То следва да стимулира също така тяхното икономическо и социално развитие, което лежи в основата на програма за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж, с *особен акцент върху малките и средните предприятия*), с *оглед постигане на целите на* стратегията за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж (стратегия „Европа 2020“) и постепенно привеждане в съответствие с критериите от Копенхаген. Следва да се подобри съгласуваността между финансовото подпомагане и цялостния напредък в прилагането на предприсъединителната стратегия.

- (8) *С цел отчитане на промените в рамката на политиката на разширяване или на значителни събития в бенефициерите, посочени в приложение I, на Комисията следва да бъдат делегирани правомощия за приемане на актове в съответствие с член 290 от Договора за функционирането на Европейския съюз във връзка с адаптирането и актуализирането на тематичните приоритети за помощта, изброени в приложение II. От особена важност е по време на подготвителната си работа Комисията да проведе подходящи консултации, включително и на експертно равнище. При изготвянето и съставянето на делегирани актове Комисията следва да осигури едновременното и своевременно предаване на съответните документи по подходящ начин на Европейския парламент и на Съвета.*

- (9) *Укрепването на правовата държава, включително борбата срещу корупцията и организираната престъпност, и доброто управление, включително реформата на публичната администрация, остават главните предизвикателства за повечето бенефициери, посочени в приложение I, и са от решаващо значение за о сближаването на тези бенефициери със Съюза, така че по-късно да могат изцяло да поемат задълженията, произтичащи от членството в него. С оглед на дългосрочния характер на реформите, които се извършват в тези области, и на необходимостта резултатите да бъдат регистрирани, финансовото подпомагане по настоящия регламент следва да отговаря на изискванията, поставени пред бенефициерите, посочени в приложение I, на възможно най-ранен етап.*
- (10) Необходимо е *бенефициерите, посочени в приложение I*, да бъдат по-добре подготвени *да се справят* с глобалните предизвикателства, като устойчивото развитие и изменението на климата, и да се присъединят към усилията на Съюза за разрешаване на тези проблеми. Подпомагането от Съюза по настоящия регламент следва да допринася също за постигане на целта делът от бюджета на Съюза, свързан с климата, да достигне поне 20 %.

- (11) *Съюзът следва също така да предоставя подкрепа за прехода по пътя към присъединяването, което е в полза на всички бенефициери, посочени в приложение I, въз основа на опита на държавите членки. Това сътрудничество следва да се съсредоточи по-специално върху споделянето на опита, натрупан от държавите членки в процеса на реформите.*
- (12) *Комисията и държавите членки следва да гарантират съответствие, съгласуваност и взаимно допълване на предоставяната от тях помощ, по-конкретно чрез провеждането на редовни консултации и чест обмен на информация на различните етапи от цикъла на подпомагането. Освен това следва да се предприемат необходимите стъпки за осигуряване на по-добра координация и взаимно допълване с други донори, включително чрез провеждането на редовни консултации. Ролята на гражданското общество следва да се засили както по отношение на програмите, реализирани от държавните органи, така и когато гражданското общество се явява пряк бенефициер на помощ от Съюза.*

- (13) **Приоритетите за действия, насочени към изпълнение** на целите в **съответните области на политиката, които ще бъдат подпомогани по настоящия регламент**, следва да се определят в индикативни стратегически документи, съставени от Комисията за срока на многогодишната финансова рамка на Съюза за периода от 2014 до 2020 г. в партньорство с **бенефициерите, посочени в приложение I**, въз основа на техните специфични потребности и програмата за разширяване, **в съответствие с общите и конкретните цели, определени с настоящия регламент, и при надлежно отчитане на съответните национални стратегии**. Стратегическите документи следва **също** да определят области на политиката, **подлежащи на** подпомагане, и без да се засягат прерогативите на Европейския парламент и на Съвета, следва да предвиждат индикативно разпределение на средствата на Съюза за всяка област на политиката, с разбивка по години, включително разчет на разходите, свързани с климата. Следва да бъде предвидена достатъчна гъвкавост с оглед удовлетворяване на нововъзникващите потребности и предоставяне на стимули за подобряване на резултатите. Стратегическите документи следва да гарантират последователност и съгласуваност с усилията на **бенефициерите, посочени в приложение I**, отразени в техните национални бюджети, и следва да отчитат подкрепата, която се предоставя от други донори. С оглед отчитане на развитието във вътрешен и външен план стратегическите документи следва при необходимост да се преразглеждат и да се преработват.

- (14) В интерес на Съюза е да подпомага *бенефициерите, посочени в приложение I*, в усилията им за провеждане на реформи *с оглед на членството в Съюза*. *Подпомагането следва да се управлява, като се поставя силен акцент върху резултатите и се предвиждат стимули за онези, които показват ангажираност с реформите посредством ефективно прилагане на предприсъединителната помощ и напредък в изпълнението на критериите за членство.*
- (15) За подпомагането следва да продължат да се използват структурите и инструментите, доказали своите качества в предприсъединителния процес. Преходът от пряко управление на предприсъединителните фондове от страна на Комисията към *непряко* управление от страна на *бенефициерите, посочени в приложение I*, следва да бъде постепенен и съобразно съответните възможности *на тези бенефициери*. *В съответствие с принципа на демокрация на участието Комисията следва да насърчава при всеки един от бенефициерите, посочени в приложение I, парламентарния контрол върху предоставяната на този бенефициер помощ.*

- (16) **За да се осигурят еднакви условия за прилагане на настоящия регламент, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия. Тези правомощия са свързани със стратегическите документи, програмните документи и със специалните правила за определяне на такива еднакви условия** и следва да се упражняват в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета¹. Като се има предвид естеството на тези актове за изпълнение, по-специално ориентационният им характер по отношение на дадена политика или финансовото им отражение, за тяхното приемане следва по принцип да се използва процедурата по разглеждане, с изключение на случаите на мерки с малък финансов размер. **При определянето на еднакви условия за прилагане на настоящия регламент следва да се вземат под внимание извлечените поуки от управлението и прилагането на предприсъединителната помощ в миналото. При необходимост тези условия следва да се изменят.**
- (17) **Комитетът**, създаден съгласно настоящия регламент, следва да бъде компетентен и за правните актове и ангажменти по Регламент (ЕО) № 1085/2006 , както и за прилагането на **член 3 от Регламент (ЕО) № 389/2006 на Съвета**².

¹ **Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията** (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

² **Регламент (ЕО) № 389/2006 на Съвета от 27 февруари 2006 г. за създаване на инструмент за финансова подкрепа с цел насърчаване на икономическото развитие на общността на кипърските турци и за изменение на Регламент (ЕО) № 2667/2000 на Съвета относно Европейската агенция за възстановяване** (ОВ L 65, 7.3.2006 г., стр. 5).

- (18) Настоящият регламент установява финансов пакет за своя срок на прилагане, който е основна референтна сума за Европейския парламент и за Съвета при годишната бюджетна процедура по смисъла на точка 17 от Междунституционалното споразумение от 2 декември 2013 г. между Европейския парламент, Съвета и Комисията за бюджетната дисциплина, за сътрудничеството по бюджетните въпроси и за доброто финансово управление¹.
- (19) *Съюзът следва да се стреми към най-ефективното използване на наличните ресурси с оглед оптимизиране на въздействието на външната си дейност. Това следва да бъде постигнато чрез съгласуваност и взаимно допълване между инструментите на Съюза в областта на външната дейност, както и чрез създаването на полезни взаимодействия между ИПП II, другите инструменти на Съюза за финансиране на външната дейност и други политики на Съюза. Това следва да доведе и до взаимно укрепване на програмите, разработвани в рамките на тези инструменти за финансиране на външната дейност.*

¹ ОВ С 373, 20.12.2013 г., стр. 1.

- (20) *Общи правила и процедури за изпълнението на инструментите на Съюза за финансиране на външната дейност са уредени в Регламент (ЕС) № .../2014 на Европейския парламент и на Съвета¹.*
- (21) *Доколкото целта на настоящия регламент не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите-членки, а може да бъде по-добре постигната на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от ДЕС. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигане на тази цел.*
- (22) *Уместно е да се гарантира плавен преход без прекъсване между Инструмента за предприсъеднителна помощ (ИПП), създаден с Регламент (ЕО) № 1085/2006 и ИПП II и срокът на прилагане на настоящия регламент да сеобвърже с този на Регламент (ЕС, Евратом) № 1311/2013 на Съвета². Поради това настоящият регламент следва да се прилага от 1 януари 2014 г. до 31 декември 2020 г.,*

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

¹ Регламент (ЕС) № .../2014 на Европейския парламент и на Съвета от ... за определяне на общи правила и процедури за изпълнението на инструментите на Съюза за финансиране на външната дейност (ОВ...)

* ОВ: моля попълнете номерата в текста и датата, както и данни за публикацията в ОВ на регламента от документ PE-CONS 130/13 ((2011/0415 (COD) и допълнете бележката под линия.

² *Регламент (ЕС, Евратом) № 1311/2013 на Съвета от 2 декември 2013 г. за установяване на многогодишната финансова рамка за периода 2014—2020 г. (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 884).*

ДЯЛ I
ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член I

Обща цел

Инструментът за предприсъединителна помощ а периода от 2014 до 2020 г. („ИПП II“) **подпомага бенефициерите**, посочени в приложение I, при **приемането и осъществяването** на политическите, институционалните, правните, административните, социалните и икономическите реформи, които се изискват **от тези бенефициери, за зачитане на** ценностите на Съюза и постепенно привеждане в съответствие с правилата, стандартите, политиките и практиките на Съюза с оглед на членството в него.

Посредством това подпомагане ИПП II допринася за стабилността, сигурността и благоденствието на бенефициерите, посочени в приложение I.

Член 2

Специфични цели

1. Помощта, отпускана по настоящия регламент, е насочена към **постигане на** следните специфични цели в съответствие с нуждите на всеки един от **бенефициерите, посочени в приложение I, както и** с индивидуалните им програми за разширяване:
 - a) подпомагане на политическите реформи, наред с другото, **чрез**:
 - i) укрепване на **демокрацията и нейните** институции, **включително независима и ефикасна съдебна власт, и на** правовата държава, включително нейното изграждане;
 - ii) популяризиране и защита на правата на човека и основните свободи, по-добро спазване на **правата на лицата, които принадлежат към малцинства, включително на лесбийките, гейовете, бисексуалните, транссексуалните и интерсексуалните лица,** насърчаване на равенството между половете, недискриминацията и **толерантността, както и** свобода на **медиите и зачитане на културното многообразие;**
 - iii) **регионално сътрудничество и добросъседски отношения;**
 - iv) **насърчаване на мерки за помирение, укрепване на мира и изграждане на доверие;**
 - v) борбата с корупцията и организираната престъпност;

- vi) *укрепване на публичната администрация и доброто управление на всички равнища;*
- vii) *мерки за изграждане на капацитет с цел подобряване на правоприлагането, управлението на границите и прилагането на миграционната политика, включително управлението на миграционните потоци;*
- viii) *развитие на гражданското общество ;*
- ix) *подобряване на социалния диалог и укрепване на капацитета на социалните партньори;*

- б) подпомагане на икономическото, социалното и териториалното развитие с цел **■** постигане на интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж, наред с другото, чрез:
- i) постигане на стандартите на Съюза в икономиката, **включително функционираща пазарна икономика, както и фискално и икономическо управление;**
 - ii) икономически реформи, които са необходими **за справяне с конкурентния натиск и пазарните сили в Съюза, и същевременно принос за постигането на** целите, свързани със социалната сфера и околната среда;
 - iii) стимулиране **на** трудовата заетост **и мобилност, насърчаване създаването на качествени работни места и развитието на** човешкия капитал;

- iv) **насърчаване на социалното и икономическото приобщаване, по-конкретно на малцинствата и уязвимите групи, *включително на хората с увреждания, бежанците и разселените лица;***
- v) **насърчаване на приобщаваща и интегрирана образователна система и опазване и възстановяване на културното наследство;**
- vi) развитие на физическия капитал, **включително** подобряване на **инфраструктурата, и** връзки с мрежите на Съюза и регионалните мрежи;
- vii) **укрепване на капацитета за научни изследвания, технологично развитие и иновации;**

- в) укрепване *на всички равнища* на способността на *бенефициерите, посочени в приложение I*, да изпълняват задълженията, произтичащи от членството в *Съюза*, като се подпомага постепенното привеждане в съответствие с достиженията на правото на *Съюза* и тяхното приемане, въвеждане и прилагане, *включително. подготовка за управлението* на структурните фондове *на Съюза*, Кохезионния фонд и Европейския земеделски фонда за развитие на селските райони;
- г) *укрепване* на регионалната интеграция и териториалното сътрудничество с участието на *бенефициерите, посочени в приложение I*, на държавите членки и по целесъобразност на трети държави в обхвата на Регламент (ЕС) № .../2014 на *Европейския парламент и на Съвета*¹.

¹ *Регламент (ЕС) № .../2014 на Европейския парламент и на Съвета от ... за създаване на Европейски инструмент за съседство (ОВ L ...).*

* *ОВ: Моля въведете номера в текста, както и датата и данните за публикуването в ОВ в бележката под линия за регламента в док. PE-CONS 126/13 (2011/0405 (COD)).*

2. Напредъкът към постигане на специфичните цели, посочени в параграф 1, се **проследява и оценява въз основа на предварително определени, ясни, прозрачни и където е приложимо специфични за държавата и измерими показатели**, които обхващат наред с другото:

- a) напредъка в областите на **укрепването** на демокрацията, принципите на правовата държава **и независимата и ефикасна съдебна власт**, зачитането **на** правата на човека, **включително на лицата, принадлежащи към малцинства и уязвими групи, и основните свободи, равенството между половете и правата на жените, борбата с корупцията и организираната престъпност, помиряването, добросъседските отношения и завръщането на бежанците, и по-специално регистрирането на резултати в тези области;**
- б) напредъка на реформите в **социално-икономическата и фискалната** област, **преодоляването на структурните и макроикономическите дисбаланси**; обосноваването и ефективността на стратегиите за социално и икономическо развитие, напредъка към интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж **и създаването на приобщаващо и интегрирано образование, качествено обучение и заетост**, включително чрез публични инвестиции, подпомагани от ИПП II; **напредъка към създаването на благоприятна стопанска среда;**

- в) ***напредъка в хармонизирането на законодателството с достиженията на правото на Съюза, включително хронологическа справка за неговото прилагане;*** напредъка в институционалната реформа, свързана със Съюза, включително прехода към непряко управление на помощта, която се отпуска по настоящия регламент;
 - г) ***напредъка в изграждането и укрепването на доброто управление и административния и институционалния капацитет и капацитета за усвояване на всички равнища, включително адекватни човешки ресурси, необходими за приемане и прилагане на законодателството, свързано с достиженията на правото на Съюза;***
 - д) инициативи за регионално и териториално сътрудничество и развитието на търговските потоци.
3. Показателите, посочени в параграф 2, се използват по целесъобразност за мониторинг, ***оценка*** и преглед на резултатите. ***Годишните отчети на Комисията, посочени в член 4, се вземат като отправна точка при оценката на резултатите от подпомагането от ИПП II. Съответните показатели за изпълнение се определят и включват в стратегическите документи и програмите, посочени в членове 6 и 7, и се определят по такъв начин, че да се даде възможност за обективна оценка на напредъка във времето и, когато е уместно, за всички програми.***

Области на политиката

1. Помощта, отпускана по силата на настоящия регламент, е насочена основно към следните области на политиката:
 - а) **реформи в хода на подготовката за** членство в Съюза **и свързаното с това институционално** изграждане и изграждане на капацитет;
 - б) **социално-икономическо и** регионално развитие;
 - в) трудова заетост, социални политики, **образование, насърчаване на равенството между половете** и развитие на човешките ресурси;
 - г) земеделие и развитие на селските райони;
 - д) регионално и териториално сътрудничество.

2. Помощта във **всички** области на политиката, посочени в параграф 1 **от настоящия член**, подпомага **бенефициерите, посочени в приложение I**, за постигане на общите и конкретните цели по член 1 и член 2, **по-специално чрез реформи на политиките, сближаване на законодателството, изграждане на капацитет и инвестиции.**

Когато е уместно, особено внимание се обръща на доброто управление, правовата държава и борбата с корупцията и организираната престъпност.

3. Помощта в рамките на областите на политиката, посочени в параграф 1, букви б)–д), може да включва финансиране на видовете дейности, предвидени в Регламент (ЕС) № 1301/2013 на Европейския парламент и на Съвета¹, Регламент (ЕС) № 1300/2013 на Европейския парламент и на Съвета², Регламент (ЕС) № 1304/2013 на Европейския парламент и на Съвета³, Регламент (ЕС) № 1299/2013 на Европейския парламент и на Съвета⁴ и Регламент (ЕС) № 1305/2013 на Европейския парламент и на Съвета⁵.

¹ *Регламент (ЕС) № 1301/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно специални разпоредби по отношение на Европейския фонд за регионално развитие и целта „Инвестиции за растеж и работни места“ и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1080/2006 (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр.289).*

² *Регламент (ЕС) № 1300/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно Кохезионния фонд и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1084/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 281).*

³ *Регламент (ЕС) № 1304/2014 на Европейския парламент и на Съвета от ... относно Европейския социален фонд и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1081/2006 (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 470).*

⁴ *Регламент (ЕС) 1299/2014 на Европейския парламент и на Съвета от ... относно специални разпоредби за подкрепа от Европейския фонд за регионално развитие по цел „Европейско териториално сътрудничество“ (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 259).*

⁵ *Регламент (ЕС) № 1305/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно подпомагане на развитието на селските райони от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1698/2005 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 487).*

4. Помощта в рамките на областта на политиката, посочена в параграф 1, буква д), може да финансира по-специално дейности с участието на няколко държави или хоризонтални дейности, както и дейности за трансгранично, транснационално и междурегионално сътрудничество.

Член 4

Рамка за помощта

1. ***Помощта по настоящия регламент се предоставя в съответствие с рамката за политиката на разширяване, определена от Европейския съвет и Съвета, и се отчита надлежно съобщението относно стратегията в областта на разширяването и докладите за напредъка, включени в годишния пакет на Комисията в областта на разширяването, както и съответните резолюции на Европейския парламент. Комисията гарантира съответствието между политическата рамка за предоставяне на помощ и политическата рамка за разширяване.***

2. *Помощта се насочва и адаптира към конкретното положение на бенефициерите, посочени в приложение I, като се вземат предвид необходимите допълнителни усилия за спазване на критериите за членство, както и капацитета на бенефициерите. Помощта е с различен обхват и интензивност в зависимост от потребностите, ангажимента за реформи и напредъка по изпълнението на тези реформи. Основната ѝ цел е да се подпомогнат бенефициерите, посочени в приложение I, да определят и изпълняват секторните реформи. Секторните политики и стратегии са всеобхватни и допринасят за постигането на конкретните цели, определени в член 2, параграф 1.*

3. *В съответствие с конкретните цели, изложени в член 2, параграф 1, тематичните приоритети за предоставяне на помощ според нуждите и капацитета на бенефициерите, посочени в приложение I, са изброени в приложение II. Всеки един от тези тематични приоритети може да допринесе за постигането на повече от една конкретна цел.*

4. *В съответствие с конкретната цел, посочена в член 2, параграф 1, буква г) , помощта е в подкрепа на трансграничното сътрудничество както между бенефициерите, посочени в приложение I, така и между тях и държавите членки или държавите от Европейския инструмент за съседство (ЕИС), създаден с Регламент (ЕС) №.../2014* с оглед насърчаването на добросъседските отношения, засилването на интеграцията със Съюза и стимулирането на социално-икономическото развитие. Тематичните приоритети в областта на помощта за териториално сътрудничество са изброени в приложение II.*

* ОВ: моля въведете номера на регламента в документ PE-CONS 126/13 (2011/0405 (COD)).

Съответствие, съгласуваност и взаимно допълване

1. Финансовата помощ в рамките на настоящия регламент е съгласувана с политиките на Съюза. Тя е в съответствие със споразуменията, които Съюзът е сключил с *бенефициерите, посочени в приложение I*, и спазва ангажиментите, произтичащи от многостранните споразумения, по които Съюзът е страна.
2. *Комисията, в сътрудничество с държавите членки, допринася за изпълнението на ангажиментите на Съюза посредством засилена прозрачност и отчетност при предоставянето на помощта, включително чрез публичното оповестяване на информацията относно обема на помощта и отпуснатите средства, като гарантира, че данните са сравними в международен план, като да тях има лесен достъп и те могат да бъдат споделени и публикувани.*
3. Комисията, държавите членки и Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) *си сътрудничат при осигуряването на съгласуваността на отпуснатата по силата на настоящия регламент помощ и се стремят да избягват дублирането между нея и друга помощ, предоставяна от Съюза, държавите членки и ЕИБ, включително чрез редовни и отворени за всички участници заседания, насочени към координиране на помощта.*

4. Комисията, държавите членки **и ЕИБ** гарантират координирането на съответните си програми за помощ с цел повишаване ефективността и ефикасността при предоставянето на помощта и за избягване на двойното финансиране в съответствие с установените принципи за укрепване на оперативната координация в областта на външното подпомагане и за хармонизиране на политиките и процедурите, **по-специално на международните принципи за ефективност на помощта**. Координацията обхваща редовни консултации и честа обмяна на информация през отделните етапи на цикъла на подпомагането, по-конкретно консултации на място, и представлява основен етап от процеса на програмиране на държавите членки и на Съюза.
5. С оглед повишаване на ефективността и ефикасността при предоставянето на помощта и за избягване на двойното финансиране Комисията заедно с държавите членки предприема необходимите мерки за осигуряване на по-добра координация и взаимно допълване с многостранните и регионалните организации и структури, като международните финансови институции, агенциите, фондовете и програмите на ООН, както и донорите извън Съюза.

6. Като правило, в хода на подготовката, прилагането и мониторинга на помощта, отпускана по настоящия регламент, Комисията ще действа в партньорство с **бенефициерите, посочени в приложение I**. Партньорството **включва** по целесъобразност компетентни национални и местни органи, **както и организации** на гражданското общество. **Комисията насърчава координацията между съответните заинтересовани страни.**
- Капацитетът на организациите на гражданското общество се укрепва, включително по целесъобразност в качеството им на преки бенефициери на помощ.**

ДЯЛ II
СТРАТЕГИЧЕСКО ПЛАНИРАНЕ

Член 6

Стратегически документи

1. Финансовата помощ по настоящия регламент се предоставя на базата на индикативни стратегически документи, включващи една или няколко държави („стратегическите документи“), които са съставени от Комисията в партньорство с ***бенефициерите, посочени в приложение I***, за срока на многогодишната финансова рамка на Съюза за периода от 2014 до 2020 г.

2. Стратегическите документи ***определят приоритетите за действие за изпълнение на целите в съответните*** области на политиката, посочени в член 3, които ще ***бъдат подпомагани*** по настоящия регламент ***в съответствие с общите и специфичните*** цели, посочени съответно в ***членове 1 и 2. Стратегическите документи се приемат съгласно рамката за помощта, посочена в член 4, при надлежно отчит съответните*** национални стратегии.

3. Стратегическите документи включват индикативното разпределение на средства от Съюза за отделните области на политиката, по правило разбити по години, **и** позволяват да се реагира на възникващи нужди, **без да се засяга възможността за комбиниране на помощта в различни области на политиката. Стратегическите документи включват показатели за оценка на напредъка към постигане на посочените в тях цели.**
4. **Комисията прави годишна оценка на изпълнението на стратегическите документи и на тяхната актуалност с оглед на развитието на политическата рамка, посочена в член 4. Комисията уведомява комитета по член 13, параграф 1 за резултатите от тази оценка и може да предложи преразглеждане на стратегическите документи, посочени в настоящия член, и/или на програмите и мерките по член 7, параграф 1 според случая.** Тези стратегически документи се подлагат **и** на междинен преглед, и при необходимост се преработват.
5. Комисията приема стратегическите документи, посочени в настоящия член, и всички техни преработки в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 16, параграф 3 от Регламент (ЕС) № .../2014 на Европейския парламент и на Съвета^{1*}.

¹ Регламент (ЕС) № .../2014 на Европейския парламент и на Съвета от ... за определяне на общи правила и процедури за изпълнението на инструментите на Съюза за външна дейност (ОВ L ...).

* ОВ: Моля въведете номера в текста, както и датата и данните за публикуването в ОВ в бележката под линия за регламента в док. PE-CONS 130/13 (2011/0415 (COD)).

ДЯЛ Ш
ИЗПЪЛНЕНИЕ

Член 7

Програмиране

1. Помощта от Съюза в рамките на настоящия регламент се осъществява **пряко, непряко или при съвместно управление** чрез програмите и мерките, посочени в членове 2 и 3 от Регламент (ЕС) № .../2014* и в съответствие със специалните правила за определяне на единни условия за прилагане на настоящия регламент, по-конкретно по отношение на управленските структури и процедури, които Комисията приема в съответствие с **член 13** от настоящия регламент. По правило изпълнението се осъществява под формата на едногодишни или многогодишни програми, включващи една или няколко държави, **както и на трансгранични програми за сътрудничество**, създадени в съответствие със стратегическите документи съгласно член 6 и съставени от **съответните бенефициери, посочени в приложение I към настоящия регламент**, и/или Комисията, според случая.

2. **При всяко програмиране или преразглеждане на програмите, което се прави след публикуването на доклада за междинен преглед по член 17 от Регламент (ЕС) № .../2014 („доклада за междинен преглед“), се отчитат резултатите, констатациите и заключенията в този доклад.**

* ОВ: Моля въведете номера в текста на регламента в документ PE-CONS 130/13 (2011/0415(COD)).

Рамкови и допълнителни споразумения

1. Комисията и **съответните бенефициери, посочени в приложение I**, сключват рамкови споразумения за реализиране на помощта.
2. Допълнителни споразумения за реализиране на помощта може да се сключват, между Комисията и **съответните бенефициери, посочени в приложение I, или техни** изпълнителни органи, ако е необходимо.

Член 9

Хоризонтални разпоредби във връзка с инструментите

1. В надлежно обосновани случаи и с оглед да се гарантират съгласуваността и ефективността на финансирането от Съюза или да се насърчи регионалното сътрудничество, Комисията може да реши да разшири обхвата за допустимост на програмите и мерките, посочени в член 7, параграф 1 за да включи страни, територии и региони, които в противен случай не биха се ползвали от правото на финансиране по член 1, когато програмата или мярката, която ще се прилага, е с глобален, регионален или трансграничен характер.
2. Европейският фонд за регионално развитие (ЕФРР) участва в създадени съгласно настоящия **регламент** програми или мерки за трансгранично сътрудничество между **бенефициерите, посочени в приложение I**, и държавите членки. Сумата, с която участва ЕФРР, се определя съгласно член 4 от Регламент (ЕС) № 1299/2013. **Настоящият** регламент се прилага по отношение на използването на тази сума.

3. Когато е уместно, ИПП *II* може да допринася за програми за транснационално и междурегионално сътрудничество или мерки, които са въведени и се прилагат съгласно Регламент (ЕС) № 1299/2013 и в които участват *бенефициерите, посочени в приложение I към настоящия регламент.*
4. Когато е уместно, ИПП *II* може да допринася за програми за трансгранично сътрудничество или мерки, които са въведени и се прилагат съгласно Регламент (ЕС) № .../2014** и в които участват *бенефициерите, посочени в приложение I към настоящия регламент.*
5. *Когато е уместно, ИПП може да допринася за програми или мерки, които са въведени като част от макрорегионална стратегия и в които участват бенефициерите, посочени в приложение I.*

** ОВ: Моля въведете номера в текста на регламента в документ PE-CONS 126/13 (2011/0405(COD)).

ДЯЛ IV
ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 10

Делегиране на правомощия

На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 11 за изменение на приложение II към настоящия регламент. *По-специално, след публикуването на доклада за междинен преглед и въз основа на препоръките, съдържащи се в този доклад, Комисията приема делегиран акт за изменение на приложение II към настоящия регламент до 31 март 2018 г.*

Член 11

Упражняване на делегирането

1. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове при спазване на предвидените в настоящия член условия.
2. **Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 10**, се предоставя на Комисията до 31 декември 2020 г.
3. Делегирането на **правомощия, посочено в член 10**, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението **за оттегляне** се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. То поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна, посочена в решението дата. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.
4. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и на Съвета.

5. Делегиран акт, **приет съгласно член 10**, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът са представили възражения в срок от **два** месеца след нотифицирането на акта на Европейския парламент и на Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Този срок се удължава с **два** месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 12

Приемане на допълнителни правила за прилагане

В допълнение към правилата, предвидени в Регламент (ЕС) № .../2014 се приемат специални правила за определяне на еднакви условия за прилагането на настоящия регламент в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 16, параграф 3 от Регламент (ЕС) № .../2014*.*

* ОВ: Моля въведете номера в текста на регламента в документ PE-CONS 130/13 (2011/0415(COD)).

Член 13
комитет

1. **Създава се Комитет за Инструмента за предприсъединителна помощ („Комитет за ИПП II“), съставен от представители на държавите членки и председателстван от представител на Комисията. .Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.**
2. **Комитетът за ИПП II подпомага Комисията по отношение на всички области на политиката, посочени в член 3. Комитетът за ИПП II е компетентен и по отношение на законодателните актове и задълженията съгласно Регламент (ЕО) № 1085/2006 и на прилагането на член 3 от Регламент (ЕО) № 389/2006.**

Член 14

Възнаграждение за резултатите

1. *В стратегическите документи, посочени в член 6, се предвижда заделянето на помощ в подходящ размер, за да бъде възнаграден един от посочените в приложение I бенефициери за:
 - а) *особен напредък за изпълнение на критериите за членство, и/или*
 - б) *ефикасно прилагане на предприсъединителната помощ, в хода на което са постигнати особено добри резултати по отношение на специфичните цели, заложиени в съответния стратегически документ.**
2. *В случай че напредъкът и/или резултатите, постигнати от бенефициер, посочен в приложение I, остават значително под договорените равнища, заложиени в стратегическите документи, Комисията коригира пропорционално отпуснатите средства, в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 16, параграф 3 от Регламент (ЕС) № .../2014*.*
3. *За тази цел се заделя подходяща сума за възнаграждаването посочено в параграф 1 от настоящия член, и се разпределя въз основа на оценка на резултатите и напредъка за срок от няколко години, но не по-късно съответно от 2017 г. и 2020 г. Предвид се вземат показателите за изпълнение, посочени в член 2, параграф 2, както са конкретизирани в стратегическите документи.*

* ОВ: Моля въведете номера в текста на регламента в документ PE-CONS 130/13 (2011/0415(COD)).

4. *При индикативното разпределяне на средства от Съюза в стратегическите документи, посочени в член 6, се взема предвид възможността за разпределение на съответните допълнителни средства въз основа на резултатите и/или напредъка.*

Член 15

Финансов пакет

1. *Финансовият пакет* за изпълнението на настоящия регламент за периода от 2014 до 2020 г. *се определя на 11 698 668 000 EUR (по текущи цени)*. До 4 % от финансовия *пакет* се заделят за програми за трансгранично сътрудничество между *бенефициерите, посочени в приложение I*, и държавите членки, *в съответствие с техните нужди и приоритети*.
2. Годишните бюджетни кредити се разрешават от *Европейския парламент и от Съвета* в границите, посочени в многогодишната финансова рамка за периода от 2014 до 2020 г.

3. В съответствие с член 18, *параграф 4* от Регламент (ЕС) №1288/2013 на Европейския парламент и на Съвета¹, индикативна сума от 1 680 000 000 EUR се отпуска от различните инструменти за финансиране на външната дейност, а именно Инструментът за сътрудничество за развитие, създаден с Регламент (ЕС) №.../2014 на Европейския парламент и на Съвета^{2**}, ЕИС, ИПП II и Инструментът за партньорство, създаден с Регламент (ЕС) №.../2014 на Европейския парламент и на Съвета^{3****} за действия по мобилността с учебна цел към или от партньорски държави, по смисъла на Регламент (ЕС) № 1288/2013 и за сътрудничество и политически диалог с органи, институции и организации от тези държави. По отношение на усвояването на тези средства се прилага Регламент (ЕС) № 1288/2013.

Средствата се предоставя посредством *два* многогодишни транша, които покриват съответно първите *четири* години и оставащите *три* години.

Размерът на това финансиране се отразява в програмирането, предвидено в настоящия регламент, в съответствие с установените нужди и приоритети на съответните държави. Размерът на отпуснатите средства може да бъде преразгледан в случай на непредвидени обстоятелства или на значителни политически промени в съответствие с приоритети на външната дейност на *Съюза*.

¹ *Регламент (ЕС) № 1288/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г.* за създаване на „Еразъм +“ — програма на Съюза в областта на образованието, обучението, младежта и спорта и за отмяна на решения № 1719/2006/ЕО, № 1720/2006/ЕО и № 1298/2008/ЕО (*ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 50*).

² Регламент (ЕС) №.../2014 на Европейския парламент и на Съвета от...за създаване на финансов инструмент за сътрудничеството за развитие за периода 2014 - 2020 г. (*ОВ L ...*).

** *ОВ: Моля въведете номера и пълното заглавие в текста, както и датата и данните за публикацията в ОВ в бележката под линия за регламента в документ PE-CONS 127/13 (2011/0406 (COD)).*

³ Регламент (ЕС) № .../2014 на Европейския парламент и на Съвета от...за създаване на Инструмента за сътрудничество за развитие с трети страни (*ОВ L ...*).

**** *ОВ: Моля въведете номера и пълното заглавие в текста, както и датата и данните за публикацията в ОВ в бележката под линия за регламента в документ PE-CONS 128/13 (2011/0411 (COD)).*

Член 16

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Той се прилага от 1 януари 2014 г. **до 31 декември 2020 г.**

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

Съставено в .

За Европейския парламент

За Съвета

Председател

Председател

ПРИЛОЖЕНИЕ I

- Албания
- Босна и Херцеговина
- Исландия
- Косово*
- Черна гора
- Сърбия
- Турция
- бивша югославска република Македония

* Това название не засяга позициите по отношение на статута и е съобразено с Резолюция 1244/1999 на Съвета за сигурност на ООН и становището на Международния съд относно обявяването на независимост от страна на Косово.

Тематични приоритети за помощ

По целесъобразност помощта може да е свързана със следните тематични приоритети:

- а) Спазване на принципа за добра публична администрация и икономическо управление. Интервенциите в тази област са насочени към: укрепване на публичната администрация, включително професионализиране и деполитизиране на държавната служба, въвеждане на принципите за отчитане на личните заслуги и предприемане на стъпки, които да гарантират подходящи административни процедури; повишаване на капацитета за укрепване на макроикономическата стабилност и съдействие за напредъка към превръщане както в действаща пазарна, така и в по-конкурентоспособна икономика; подкрепа за участие в многостранния механизъм на Съюза за фискален надзор и редовно сътрудничество с международни финансови институции по основните елементи на икономическата политика, както и укрепване на управлението на публичните финанси.*
- б) Установяване и насърчаване още на ранен етап на правилното функциониране на необходимите институции, гарантиращи правата държава. Интервенциите в тази област са насочени към: създаване на независима, ефикасна и подлежаща на отчетност съдебна система, включително прозрачна и основана на заслугите система за назначаване на работа, оценка и повишение и ефективни дисциплинарни процедури в случаи на нарушения; предприемане на стъпки, които да гарантират установяването на надеждни системи за защита на границите, управление на миграционните потоци и предоставяне на убежище на нуждаещите се; разработване на ефективни инструменти за превенция и борба с организираната престъпност и корупцията; утвърждаване и защита на човешките права, правата на лицата, принадлежащи към малцинства — в това число ромите, както и лесбийките, гейовете, бисексуалните, транссексуалните и интерсексуалните лица — и основните свободи, включително свободата на медиите.*

- в) *Укрепване капацитета на организациите на гражданското общество и организациите на социалните партньори, включително професионалните сдружения в бенефициерите, посочени в приложение I, и насърчаване на всички равнища на работата в мрежа между организации в Съюза и организации от бенефициерите, посочени в приложение I, която да им позволява да водят реален диалог с участници от публичния и частния сектор.*
- г) *Инвестиции в областта на образованието, уменията и ученето през целия живот. Интервенциите в тази област са насочени към: насърчаване на равния достъп до качествено предучилищно, основно и средно образование; намаляване на ранното напускане на училище; приспособяване на системите за професионално образование и обучение към търсенето на пазара на труда; подобряване на качеството и приложимостта на висшето образование; повишаване на достъпа до учене през целия живот и инвестициите за подкрепа в инфраструктура, свързана с образованието и обучението, особено с оглед намаляване на териториалните различия и укрепване на образованието без сегрегация.*
- д) *Насърчаване на заетостта и подкрепа за мобилността на работната сила. Интервенциите в тази област са насочени към: устойчивата интеграция на пазара на труда на младите хора, които не участват във форма на заетост, образование или обучение, включително чрез мерки за насърчаване на инвестициите за създаване на качествени работни места, подкрепа за интеграцията на безработните; и насърчаване на по-голямо участие на пазара на труда на всички слабо представени групи. Други основни области на интервенция са подкрепата за равенството между половете, приспособяването на работниците и предприятията към промени, установяването на траен социален диалог и модернизирането и укрепването на институциите на пазара на труда.*

- е) *Насърчаване на социалното приобщаване и борба с бедността. Интервенциите в тази област са насочени към: интеграцията на маргинализирани общности като ромите; борба с дискриминацията, основана на пол, раса или етнически произход, религия или убеждения, увреждане, възраст или сексуална ориентация; и повишаване на достъпа до достъпни, устойчиви и висококачествени услуги, като здравеопазване и социални услуги от общ интерес, включително чрез модернизиране на системите за социална закрила.*
- ж) *Насърчаване на устойчив транспорт и премахване на пречките в ключовите мрежови инфраструктури, и по-конкретно чрез инвестиране в проекти с висока европейска добавена стойност. Набелязаните инвестиции следва да бъдат подредени в приоритетен ред според приноса им за мобилността, устойчивостта, намаляването на емисиите на парникови газове, значението по отношение на връзките с други държави членки и съгласуваността с единното европейско транспортно пространство.*
- з) *Подобряване на условията за функциониране на частния сектор и конкурентоспособността на предприятията, включително интелигентна специализация, като основни двигатели на растежа, създаването на работни места и сближаването. Предимство ще се отдава на проекти, които подобряват стопанската среда.*

- и) Укрепването на научноизследователската дейност, технологичното развитие и иновациите, по-конкретно чрез подобряване на научноизследователската инфраструктура, чрез благоприятстваща среда и насърчаване на работата в мрежа и сътрудничеството.*
- й) Допринасяне за сигурността и безопасността на хранителните доставки и поддържането на диверсифицирани и жизнеспособни селскостопански системи в жизнени селски общности и в селските райони.*
- к) Повишаване на способността на аграрно-хранителния сектор за справяне с конкурентния натиск и пазарните сили, както и за постепенно хармонизиране с правилата и стандартите на Съюза, като наред с това в областта на балансираното териториално развитие на селските райони се преследват целите, свързани с икономическата и социалната сфера, и околната среда, .*
- л) Опазване и подобряване на качеството на околната среда, принос за намаляването на емисиите на парникови газове, повишаване на устойчивостта по отношение на изменението на климата, както и насърчаване на управление на действията във връзка с климата и дейности за осведомяване. Финансирането по линия на ИПП II насърчава политики, подпомагащи прехода към ефективна от гледна точка на използването на ресурсите, безопасна и устойчива нисковъглеродна икономика.*
- м) Мерки за насърчаване на помирението, за укрепване на мира и изграждане на доверие.*

Тематични приоритети в областта на помощта за териториално сътрудничество

По целесъобразност помощта за трансгранично сътрудничество може да е свързана със следните тематични приоритети:

- а) Насърчаване на заетостта, мобилността на работната сила и социалното и културното приобщаване през границите, наред с другото посредством: интеграция на трансграничните пазари на труда, включително трансгранична мобилност; съвместни инициативи за заетост на местно ниво; информационни и консултантски услуги и съвместно обучение; равенство между половете; равни възможности; интеграция на имигрантските общности и уязвимите групи; инвестиции в обществените служби по труда; и за инвестициите за подкрепа в областта на общественото здравеопазване и социалните услуги;*
- б) Опазване на околната среда и насърчаване на действията за приспособяване към изменението на климата и за смекчаване на изменението на климата, превенция и управление на риска, наред с другото посредством: съвместни действия за защита на околната среда, насърчаване на устойчивото използване на природните ресурси, ефективността на ресурсите, възобновяемите източници на енергия и прехода към безопасна и устойчива нисковъглеродна икономика; насърчаване на инвестициите с цел преодоляване на конкретни рискове, предприемане на стъпки за осигуряване на устойчивост на бедствия и изграждане на системи за управление на бедствия и аварийна готовност;*

- в) Насърчаване на устойчив транспорт и подобряване на публичната инфраструктура, наред с другото, чрез: намаляване на изолацията посредством по-добър достъп до транспортни, информационни и комуникационни мрежи и услуги; и инвестиране в трансгранични системи и инсталации за водоснабдяване, управление на отпадъците и енергоснабдяване;*
- г) Насърчаване на туризма и културното и природното наследство.*
- д) Инвестиране в младежта, образованието и изграждането на умения, наред с другото чрез: осъществяване на съвместни проекти в областта на образованието, професионалното обучение и обучението и изграждане на инфраструктура, подпомагаща съвместни младежки дейности;*
- е) Утвърждаване на местното и регионалното управление и повишаване на административния капацитет на местните и регионалните власти;*

- ж) *Подобряване на конкурентоспособността, стопанската среда и развитието на малките и средни предприятия, търговията и инвестициите, наред с другото посредством: насърчаване и подкрепа за предприемачеството, в частност за малките и средните предприятия и развитие на местни трансгранични пазари и интернационализация;*
- з) *Укрепване на научноизследователската дейност, технологичното развитие, иновациите и информационните и комуникационните технологии, наред с другото, като се насърчава споделянето на човешки ресурси и съоръжения за научни изследвания и технологично развитие.*

По целесъобразност отпускането на средства от ИПП II може да се използва и за финансиране на участието на бенефициери, посочени в приложение I, в програми за транснационално и междурегионално сътрудничество по линия на подкрепата от ЕФРР за целта „Европейско териториално сътрудничество“, както и в програми за трансгранично сътрудничество по ЕИС. В тези случаи обхватът на помощта се установява в съответствие с регулаторната рамка на съответния инструмент - било той ЕФРР или ЕИС.